

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1939

N:o 1—4

- INNEHÅLL: N:o 1. Ålands landskapsnämnds beslut angående fastställt reglemente för Ålands allmänna sjukhus.
N:o 2. Landskapslag om ändrad lydelse av § 12 i landskapslagen, innehållande särskilda stadganden angående vägväsendet i landskapet Åland, utfärdad den 8 april 1929.
N:o 3. Ålands landstings beslut om tillägg till landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1939.
N:o 4. Landskapslag om avskiljande av Svartnö och Kaja benämnda holmar i Hammarlands socken av landskapet Åland till allmänt skyddsområde.

N:o 1.

Reglemente

för

Ålands allmänna sjukhus.

Fastställt av Ålands landskapsnämnd den 22 februari 1939.

I.

Om tjänster och befattningar vid sjukhuset.

§ 1.

Vid sjukhuset skola tillsvidare anställas följande innehavare av tjänster och fasta befattningar: överläkare, översköterska, fem sjuksköterskor, ekonom, kosthållsföreståndarinna och vaktmästare-maskinskötare samt annan fastställd personal.

§ 2.

Innehavare av tjänster och befattningar samt annan personal vid sjukhuset tillkommer avlöning enligt gäl-

lande landskapslag angående grunderna för avlöning i landskapets tjänster och befattningar samt landskapets utgiftsstat.

De innehavare av tjänster och befattningar samt till betjäningen hörande personer, vilka tillkommer bostad i sjukhuset, äro skyldiga att bo därstädes, såvida icke landskapsnämnden därom annorlunda bestämmer.

I utgiftsstaten upptagen, till avlöningen hörande förmån må icke utbytas mot annan förmån, med mindre därtill utverkats landskapsnämndens tillstånd; och må utgiftsstaten härigenom icke överskridas.

Angående pension gäller vad därom är i landskapslag särskilt stadgat.

§ 3.

Överläkaren, ekonomen, kosthållsföreståndarinnan och vaktmästarens maskinskötaren åtnjuta årligen, sedan de varit i landskapets tjänst minst ett år, en månads semesterledighet å tider, som, på framställning av överläkaren, av landskapsnämnden bestämmas.

Översköterskan och sjuksköterskorna tillkomma, under i mom. 1 angivna förutsättning, jämväl årligen en månads semesterledighet å tider, som av överläkaren bestämmas.

Angående semesterledighet för övrig personal är särskilt föreskrivet.

Vid godkännande av semesterfördelningen skall tillika bestämmas, av vem den semester åtnjutandes göromål under semestern skola handhas; och böra tjänsterna och befattningarna, såvida icke därom är annorlunda bestämt eller i utgiftsstaten för ändamålet upptagits särskilt anslag, handhas på grund av ömsesidighet och utan särskild ersättning.

Dessutom skall översköterskan, sjuksköterskor, kosthållsföreståndarinnan samt städerskor och kökspersonalen tillkomma ledighet, om sådan befinner sig möjlig, en veckodag under året, vilken ledighet för översköterskan och sjuksköterskorna anordnas av överläkaren samt beträffande övriga här nämnda befattningshavare av ekonomen. Även under denna ledighet böra vederbörande befattningshavares åligganden handhas på grund av ömsesidighet och utan särskild ersättning.

§ 4.

Tjänstledighet beviljas åt innehavare av tjänster och fasta befattningar av landskapsnämnden, som även förordnar vikarie på överläkarens förslag. Ledig-

het för betjäningen beviljas av ekonomen.

II.

Överläkaren.

§ 5.

Överläkaren, vilken bör äga tillfredsställande utbildning i kirurgi, utnämnes av landskapsnämnden efter medicinalstyrelsens hörande i avseende å sökandens behörighet att utöva läkarkallet, sedan tjänsten varit ledig anslagen under trettio dagar.

Överläkaren åligger:

1) att övervaka, att vid sjukhusets förvaltning iakttagas gällande lagar och författningar samt vederbörligen meddelade föreskrifter;

2) att besluta om intagning och utskrivning av de sjuka samt tillse, att därvid gällande föreskrifter följas, ansvara för de sjukas vård samt övervaka, att dejoureringen behörigen handhas;

3) att vid behov och åtminstone varje söckendag besöka patienterna i sjukhuset;

4) att draga försorg om uppgörande av sjukberättelser och förande av journal samt föra diarium över sina inkommande och utgående tjänsteskrivelser;

5) att tillse att personalen vid sjukhuset fullgör sina skyldigheter och iakttagert ett passande uppförande samt att snygghet och ordning äro i sjukhuset rådande;

6) att hava omsorg om läkarinstrumenten, medicinalierna, arkivet, biblioteket och vetenskapliga samlingar samt om deras förtecknande;

7) att tillse, att till vederbörande polismyndighet eller försäkringsrådet an-

målas de dödsfall, beträffande vilka rättslig undersökning synes vara påkallad;

8) att avgiva utlåtande till landskapsnämnden angående sökande till ekonom- samt översköterske-, sjuksköterske-, vaktmästar- och kosthållerskebefattningarna;

9) att anordna semesterledighet för översköterskan och sjuksköterskorna samt hos landskapsnämnden göra förslag beträffande tiden för semesterledighet för sig själv samt ekonomen och kosthållerskan ävensom om tjänstens eller befattningarnas handhavande under semesterledigheten;

10) att övervaka skötseln av sjukhusets tekniska anordningar, inventarier och persedlar;

11) att deltaga i den årliga inspektionen av byggnaderna;

12) att minst en gång i kvartalet inventera ekonomens kassa och därom insända inspektionsprotokoll till landskapsnämnden, att granska ekonomens redovisningar och inventarieförteckningar, att godkänna av ekonomen uppgjort förslag till inkomst- och utgiftsstat för sjukhuset samt att jämte eget utlåtande insända detsamma till landskapsnämnden;

13) att tillse att spisordningen och meddelade dietordinationer efterföljas, att vid sjukvården och kosthållningen iakttages sparsamhet och att i utgiftsstaten ingående anslag ej överskridas ävensom att övervaka rekvisitionen av medicinalier och instrument samt att därom meddelade föreskrifter efterlevas;

14) att inom gränserna för utgiftsstaten godkänna räkningar till utbetalning;

15) att årligen före den 1 april till landskapsnämnden insända sjukhusets

årsberättelse för det föregående året samt genom landskapsnämnden till medicinalstyrelsen erforderliga statistiska uppgifter och förteckningar; ävensom

16) att vidtaga de åtgärder, vartill sjukhusets skötsel i övrigt kan föranleda samt att till landskapsnämnden ingiva förslag avseende sjukhusets utveckling.

III.

Översköterskan.

§ 6.

Översköterskan, som i avseende å kompetens bör fylla enahanda fordringar, som finnas uppställda för motsvarande befattning i riket, utnämnes av landskapsnämnden, sedan befattningen varit lediganslagen under tre dagar och överläkaren avgivit sitt utlåtande om sökandena.

Översköterskan åligger:

1) att närmast övervaka sjukvården samt tillse, att ordning och renlighet äro i sjukhuset rådande;

2) att ordna och leda sjuksköterskornas och städerskornas arbete samt hos ekonomen göra framställning om antagande och entledigande av städerskor samt om ordnande av deras sommarledighet;

3) att övervaka iakttagandet av dietordinationer och matransonernas fördelning å avdelningarna;

4) att draga försorg om förvaring av patienternas kläder;

5) att närvara vid den inventering av inventarier och persedlar, vilken årligen verkställs av ekonomen; samt

6) att i allmänhet fullgöra de till översköterskebefattningen hörande göromål, som av överläkaren bsetämmas.

IV.

Sköterskorna.

§ 7.

Sjuksköterska, som bör innehava föreskriven kompetens, tillsättes av landskapsnämnden, sedan befattningen varit lediganslagen under femton dagar och överläkaren avgivit sitt utlåtande om sökandena.

Sjuksköterska åligger att fullgöra de göromål, som överläkaren eller över-sköterskan henne ålägger samt att i allmänhet beflita sig om att genom ett saktmodigt och vänligt bemötande av patienterna vinna dessas tillit och förtroende.

V.

Ekonomien.

§ 8.

Ekonomien, vilken bör vara förfaren i bokföring och korrespondens samt i stånd att sköta sjukhusets ekonomi, utnämnes av landskapsnämnden, sedan befattningen varit lediganslagen under trettio dagar och överläkaren avgivit sitt utlåtande om sökandena.

Ekonomien tillkommer:

1) att draga försorg om smärre och hos överläkaren göra förslag om större reparationsarbeten, delta i årsinspektionerna av byggnaderna och för överläkaren uppgöra förslag till årsreparationer;

2) att föra förteckning över sjukhusets inventarier och persedlar för varje år, med undantag av medicinalier, läkarinstrument, arkiv, bibliotek och vetenskapliga samlingar, samt tillse, att de personer, vilka böra ansvara för under deras vård ställda inventarier och persedlar, däröver föra specialförteckning;

3) att varje år inom januari månad besiktiga under ekonomens vård ställda inventarier och persedlar, uppgöra förslag till kassering av persedlar, som blivit odugliga och till anskaffande av nya samt före den 1 mars insända förslaget till landskapsnämnden;

4) att sörja för anskaffning av erforderliga födoämnen, kläder, inventarier, förnödenhets- och konsumtionsartiklar, medicinalier, förbandsmaterial och instrument enligt av landskapsnämnden eller överläkaren meddelade anvisningar;

5) att övervaka, att endast dugliga och föreskrifterna motsvarande varor mottagas, att mängden av dem konstateras vara riktig och att de vederbörligen införs i böckerna;

6) att övervaka, att kosthållningen handhaves ekonomiskt och i enlighet med fastställd spisordning samt att vid eldning, belysning och användning av alla konsumtionsvaror sparsamhet iakttages;

7) att övervaka ordningen och renligheten inom sjukhusets område och i ekonomibygnaderna samt för detta ändamål dagligen besöka köket, tvättmrättningen och övriga ekonomilokaliteter;

8) att uppgöra och till överläkaren överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för sjukhuset;

9) att antaga betjäning, entlediga densamma samt ordna dess sommarledighet;

10) att övervaka, att ekonomipersonalen fullgör sina åligganden;

11) att föra matrikel över personalen vid sjukhuset;

12) att på av överläkaren bestämd tid vara dagligen å sitt kontor tillstädes;

13) att rekvirera hos landskapsnämnden

den för sjukhuset erforderliga penningmedel;

14) att uppbära dag- och andra vårdavgifter och över dem föra uppbördsbok samt draga försorg om, att även övriga inkomster vederbörligen indrivs och bokföras;

15) att förvara sjukhusets penningmedel, över dem föra kassabok och redovisa enligt gällande författningar och av landskapsnämnden meddelade anvisningar, med beaktande av, att kassaboken skall föras för varje dag och avslutas sista dagen i månaden;

16) att enligt föreskrift av överläkaren underrätta patients anhöriga eller den myndighet, å vilken avhämtingen av sjuk eller avliden ankommer, när patient bör avhämtas från sjukhuset eller därstädes avlidit;

17) att till vederbörande kyrkoherdeämbete eller annan registermyndighet insända av läkare utfärdad dödsattest över i sjukhuset avliden patient;

18) att emot kvitto mottaga till förvaring patienternas penningar och värdesaker;

19) att vidtaga åtgärder för anskaffande av föreskrivna betalningsförbindelser;

20) att föra diarium över sina inkommande och utgående tjänsteskrivelser; samt

21) att i övrigt ställa sig av landskapsnämnden eller överläkaren behörigen meddelade föreskrifter till efterrättelse.

VI.

Kosthållsföreståndarinnan.

§ 9.

Kosthållsföreståndarinnan, vilken bör äga erfarenhet i ledning av kost-

håll och i matlagning, utnämnes till befattningen av landskapsnämnden, sedan befattningen varit lediganslagen under femton dagar och överläkaren avgivit sitt utlåtande om sökandena.

Kosthållsföreståndarinnan åligger:

1) att förestå kosthållningen och matlagningen samt vara ansvarig för att maten blir väl och smakligt tillredd i enlighet med fastställd spisordning och att överläkarens föreskrifter därvid noggrant iakttagas;

2) att vid matens utdelning noggrant tillse, att varje avdelning erhåller den för dagen bestämda mängden portioner, till mått och vikt överensstämmande med spisordningen och gjorda rekvisitioner;

3) att tillse, att sparsamhet iakttages vid förbrukningen av bränsle och lyse inom köksavdelningen;

4) att biträda ekonomen vid rekvisition av behövliga råvaror;

5) att biträda ekonomen vid tillsynen däröver, att endast fullgoda varor emottagas samt kontrollera, att såväl mått som vikt noga överensstämmer med gjorda rekvisitioner och, då skäl till anmärkning förekommer, göra anmälan därom till ekonomen;

6) att ansvara för matförrådets tillvaratagande och ändamålsenliga vård;

7) att tillse och ansvara för ordning, snygghet och noggrannhet inom köksavdelningen;

8) att ansvara för alla till köksavdelningen hörande inventarier;

9) att förelägga ekonomen förslag till antagande och entledigande av kökspersonalen samt till ordnande av dess sommarledighet; samt

10) att dessutom ställa sig till efterrättelse av ekonomen i befattningen givna föreskrifter samt för övrigt i förekommande fall samråda med denna.

VII.

Vaktmästaren-maskinskötare.

§ 10.

Vaktmästaren-maskinskötare till-sättes av landskapsnämnden, sedan be-fattningen varit lediganslagen under femton dagar och överläkaren avgivit sitt utlåtande över sökandena, och äger fullgöra de göromål, som honom åläg-gas av överläkaren, ekonomen eller disponenten över sjukhuset tillhöriga byggnader.

VIII.

Bestämmelser rörande sjukvården.

§ 11.

Sjukplatser finnas på sjukhusets olika avdelningar till det antal, som för sjukhuset är förutsatt, och av dem så många friplatser, som landskapsnämnden bestämmer.

Angående dag- och övriga vårdav-gifter gäller, vad därom är av land-skapsnämnden särskilt föreskrivet.

§ 12.

Önskar någon för vård bliva intagen i sjukhuset, bör han antingen själv eller genom annan person anmäla sig å det-samma på för sjuka kungjord mottag-ningstid. Sjuk, som till följd av livsfar-lig sjukdom eller kroppsskada eller av annan liknande orsak är i behov av skyndsam läkarhjälp skall likväl, obe-roende av tiden på dygnet, genast in-tagas i sjukhuset.

För intagning i sjukhuset fordras av kyrkoherdeämbete eller annan regis-termyndighet eller för person, insänd av landskapsinrättning, av chefen eller föreståndaren utfärdat bevis, uppta-

gande sökandens släkt- och dopnamn samt ålder och yrke.

Å friplats må icke intagas annan än medellös eller mindre bemedlad, som är mantalsskriven på Åland, ej heller må under mottagningen å sjukhuset andra än medellösa eller mindre be-medlade vårdas. Utom åt dem, som vårdas å friplats, beredes avgiftsfri vård även åt medellösa eller mindre bemed-lade veneriskt sjuka personer samt så-dana, beträffande vilka förordnande om sterilisering utfärdats samt perso-ner, angående vilka landskapsnämnden till följd av särskilda omständigheter så förordnar.

Person, som intagits å plats, för vil-ken betalning erlägges, bör betala dag-avgifterna i förskott enligt överläka-rens prövning eller lämna förbindelse av kommun eller någon vederhäftig person att svara för dag- och vårdkost-naderna samt för den sjuka tilläven-tyrs i förskott utgående transport-, be-gravnings- och andra omkostnader, el-ler annan godkänd säkerhet för dessa kostnader.

Patient, vars sjukdom är sådan, att den ofördröjligen fordrar vård, skall intagas i sjukhuset, även om de för in-tagning erforderliga handlingarna icke kunna genast erhållas; men bör ekono-men i sådant fall omedelbart vidtaga behöriga åtgärder för anskaffande av dem och av erforderlig betalningsför-bindelse. På samma sätt förfares, om intagning sökes för med venerisk sjuk-dom i smittosamt skede behäftad.

Med medellös och mindre bemedlad avses person, som offentlig eller kom-munal myndighet styrkt vara sådan, dock icke ifall skötseln är påkallad av olycksfall eller sjukdom, vars vård för-säkrings- eller annan motsvarande an-stalt är skyldig att bekosta.

§ 13.

De sjuka böra väl bemötas samt vårdas med omsorg i enlighet med läkarvetenskapens fordringar, varvid likväl bör tillses, att vården blir så billig som möjligt.

Tillfälle bör beredas de sjukas anhöriga att under viss tid av dagen besöka de sjuka. Av könssjukdom behäftad får likväl besökas endast med tillstånd av överläkaren eller dennes vikarie.

§ 14.

Överläkaren eller dennes vikarie må icke av i sjukhuset för vård intagen patient taga avgift för vården, med undantag dock för patienter, vilka vårdas å sjukplats, som landskapsnämnden reserverat för att av överläkaren eller dennes vikarie disponeras för deras privata patienter.

Ej heller annan sjukhuspersonal må för vården uppbära ersättning.

§ 15.

Önskar med könssjukdom behäftad bliva i sjukhuset okänd, skall iakttagas, vad i författningarna om motarbetande av dessa sjukdomar därom stadgas.

§ 16.

Patient må icke utan tillstånd, eller utan att hava blivit i vederbörlig ord-

ning utskriven, lämna sjukhuset.

Önskar patient, som råder över sig själv eller sin egendom, lämna sjukhuset, innan han blivit till hälsan återställd, må detta honom icke förvägras, därest han icke lider av allmänt farlig sjukdom och garantier icke föreligga, att den sjuka annorstädes blir så vårdad, att smittfara förebygges.

Beträffande utskrivning av venerisk patient skall iakttagas, vad därom är särskilt stadgat.

Då från sjukhuset utskriven person saknar nödiga medel för resa till hemorten, skola resekostnaderna i förskott utbetalas av sjukhusets medel och sedermera hos vederbörande i stadgad ordning indrivnas.

§ 17.

Avföres patient, som i förskott erlagt dagavgifterna, ur sjukhusets böcker, innan den tid, för vilken avgifterna äro erlagda, utgått, må överskottet återbäras med avdrag likväl från detsamma av eventuella transport-, begravnings- och andra omkostnader, om sådana av sjukhuset erlagts.

§ 18.

Genom detta reglemente upphäves det av landskapsnämnden den 26 april 1932 fastställda reglementet för Ålands allmänna sjukhus.

Mariehamn den 22 februari 1939.

På landskapsnämndens vägnar:

VIKTOR STRANDFÄLT.

Werner V:son Becker.

N:o 2.

Landskapslag

om ändrad lydelse av § 12 i landskapslagen innehållande särskilda stadgan-
den angående vägväsendet i landskapet Åland, utfärdad den 8 april 1929.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 24 februari 1939.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1939.

På framställning av Ålands land-
skapsnämnd har Ålands landsting an-
tagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

om ändrad lydelse av § 12 i landskaps-
lagen innehållande särskilda stadgan-
den angående vägväsendet i landskapet
Åland, utfärdad den 8 april 1929.

Mariehamn den 2 december 1938.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom,
talman.

Viktor Strandfält,
vicesalman.

Herman Mattsson.
vicesalman.

§ 12.

Bygges ny allmän väg eller utvidgas
eller flyttas tidigare förefintlig, skola
de kommuner, som hava nytta därav,
ansvara för den del av samtliga i §§ 6
och 8 nämnda ersättningar, vilken icke
erlägges ur landskapsmedel, enligt för-
delningsgrund, som, efter det förslag
härom inhämtats av respektive kom-
muner, fastställs av landskapsnämnden.

N:o 3.

Ålands landstings beslut

om antagande av tillägg till landskapet Ålands ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1939.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

Tillägg

till landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat under år 1939.

Kap.	Mom.		
A. INKOMST.			
Egentliga inkomster.			
Fjärde avdelningen.			
I.	2.	Lån	67,000:—
			Summa inkomster Fmk. 67,000:—
B. UTGIFT.			
Egentliga utgifter.			
Fjärde huvudtiteln.			
Hälso- och sjukvården.			
Ålands allmänna sjukhus.			
II.	1.	Avlöningar: Tilläggsarvode åt sköterskor	5,000:—
Tionde huvudtiteln.			
Diverse anslag.			
I.	14.	Till extra familjetillägg (förslagsanslag)	20,000:—

Kap.	Mom.		
Kapitalutgifter.			
<i>Icke inkomstbringande kapitalutgifter.</i>			
<i>Landstinget.</i>			
I.	1.	Komplettering av sessions- och kanslilokalernas inventarier (förslagsanslag)	25,000:—
<i>Hälsa och sjukvården.</i>			
IV.	4.	Inventarier (kylskåp och möbler för Ålands allmänna sjukhus).....	17,000:—
<u>Summa utgifter Fmk.</u>			<u>67,000:—</u>

Mariehamn den 25 februari 1939.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom,
talman.

Johannes Holmberg,
vicesalman.

Herman Mattsson,
vicesalman.

N:o 4.

Landskapslag

om avskiljande av Svartnö och Kaja benämnda holmar i Hammarlands socken av landskapet Åland till allmänt skyddsområde.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 april 1939.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1939.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting anlagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

om avskiljande av Svartnö och Kaja benämnda holmar i Hammarlands soc-

ken av landskapet Åland till allmänt skyddsområde.

För fredande av naturen å Grelsby kungsgård underlydande Svartnö och Kaja benämnda holmar i Hammarlands socken av landskapet Åland mot ingrepp av människohand avskiljas dessa till allmänt skyddsområde.

Mariehamn den 25 november 1938.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom,
talman.

Viktor Strandfält,
vicetalman.

Herman Mattsson,
vicetalman.